

П Р И К А З

ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ОСНОВНОМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ („Службени гласник Републике Србије“, број 92/2023 од 27.10.2023. године)

Закон о изменама и допунама Закона о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", број 92/2023, даље: **Измене и допуне Закона**) ступио је на снагу 28.10.2023. године.

Доношење Измене и допуне Закона било је неопходно ради усклађивања Закона о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018-др.закон и 129/202, даље: **Закон**) са Законом о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 92/2023).

Изменама и допунама Закона извршено је термилошко усклађивање и усклађивање са појединим, новим, решењима и институтима, које прописује Закон о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања, посебно везано за:

- 1) школски програм;
- 2) организацију образовно-васпитног рад;
- 3) наставу;
- 4) распоред и трајање часа;
- 5) општи успех ученика;
- 6) оцењивање владања ученика.

ПРИКАЗ ИЗМЕНА И ДОПУНА

У даљем тексту даћемо приказ **свих** измена и допуна које прописују Измене и допуне Закона.

1) Школски програм

Члан 1.

У Закону о основном образовању и васпитању ("Службени гласник РС", бр. 55/13, 101/17, 27/18 - др. закон, 10/19, 129/21 и 129/21 - др. закон), у члану 27. став 13. после речи: "језика", тачка се замењује запетом и додају се речи: "односно програм српског језика као страног."

Овим изменама омогућено је да школа, у оквиру школског програма, може да реализује и програм за стицање елементарних знања из српског језика, односно програм српског језика као страног за децу и ученике који не познају српски језик.

2) Организација образовно-васпитног рада

Члан 2.

У члану 31. став 2. број: "30" замењује се бројем: "28", а у ставу 3. број: "33" замењује се бројем "31".

У члану 31. став 7. мења се и гласи:

"Изузетно, образовно-васпитни рад од петог до осмог разреда може да се организује и у комбинованом одељењу, када је то у најбољем интересу ученика, уз сагласност надлежне школске управе."

Према овим одредбама одељење истог разреда може да има до 28 ученика, уместо досадашњих 30 ученика, а изузетно, до 31 ученика уз сагласност Министарства просвете, уместо 33 ученика, како је било према претходном законском решењу.

Такође је прописана могућност организације образовно-васпитног рада у комбинованом одељењу за ученике од петог до осмог разреда, када је то у најбољем интересу ученика, у сагласности са надлежном школском управом.

3) Настава

Члан 3.

У члану 32. став 6. реч: "четвртог", замењује се речју: "трећег".

Организација додатне наставе ће убудуће бити организована за ученике са посебним способностима, склоностима и интересовањима за поједине предмете од трећег (уместо од четвртог) до осмог разреда.

4) Распоред трајања часа

Члан 4.

У члану 59а став 1. после речи: "часова", тачка се замењује запетом и додају се речи: "укључујући и часове додатне и допунске наставе и час одељењског старешине."

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

"Школа која организује редовну полудневну наставу у две смене стара се да сви часови из става 1. овог члана буду утврђени распоредом часова у оквиру смене коју ученици похађају."

Досадашњи ст. 2-5. постају ст. 3-6.

Овај члан прописује да је школа у обавези да врши распоред обавезних предмета, изборних програма и активности, односно да приликом утврђивања распореда часова, укључује и часове додатне и допунске наставе и час одељењског старешине, а све у складу са планом и програмом наставе и учења.

Такође је прецизирано да је школа, која организује редовну полудневну наставу у две смене, приликом утврђивања распореда часова, дужна да се стара, да сви часови (обавезних предмета, изборних програма и активности, додатне и допунске наставе, час одељењског старешине) буду у оквиру смене коју ученици похађају.

5) Општи успех ученика

Члан 5.

У члану 62. став 1. реч: "шестог", замењује се речју: "другог".

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

"Општи успех ученика упућених на разредни, односно поправни испит утврђује се након обављеног разредног, односно поправног испита, а најкасније до 31. августа текуће школске године."

Досадашњи ст. 2-4. постају ст. 3-5.

Овим одредбама које се односе на општи успех ученика, извршено је усклађивање са Законом о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања.

Прописано је да се општи успех ученика од другог до осмог разреда утврђује на крају првог и другог полугодишта на основу аритметичке средине закључних прелазних бројчаних оцена из обавезних предмета и из изборног програма други страни језик, као и оцене из владања почев од другог разреда (уместо од шестог разреда као што је до сада било).

Такође је дефинисано да се, за ученике упућене на разредни, односно поправни испит, општи успех утврђује након обављеног разредног, односно поправног испита, а најкасније до 31. августа текуће школске године.

6) Оцењивање владања ученика

Члан 6.

У члану 63. став 1. мења се и гласи:

"Владање ученика у првом разреду основног образовања и васпитања оцењује се описно у току и на крају полугодишта".

Став 3. мења се и гласи:

"Владање ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају полугодишта".

Став 4. мења се и гласи:

"Оцена из владања из става 3. овог члана јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), и утиче на општи успех ученика."

У циљу усклађивања Закона са Законом о основама ситета образовања и васпитања, овим одредбама Измена и допуна Закона прописује се да се владање ученика (само) у првом разреду основног образовања и васпитања оцењује описно у току и на крају полугодишта и не утиче на општи успех ученика.

Владање ученика од другог до осмог разреда основног образовања и васпитања оцењује се бројчано у току и на крају полугодишта, а оцена из владања за ове ученике је бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1), и утиче на општи успех ученика (према раније важећим законским одредбама владање ученика од шестог до осмог разреда оцењивало се описно у току полугодишта, а бројчаном оценом на крају првог и другог полугодишта, односно оцена из владања утицала је на општи успех ученика тек од шестог разреда).

7) Прелазне и завршне одредбе

Члан 7.

У члану 104. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

"Одредбе из члана 31. овог закона примењују се сукцесивно почев од школске 2024/2025. године приликом формирања одељења првог разреда."

Члан 8.

Члан 104а брише се.

Члан 9.

У члану 105. став 1. брише се.

Досадашњи ст. 2-3. постају ст. 1-2.

Члан 10.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Изменен и допуне Закона прописују да ће се одредбе члана 31. које се односе на број ученика у одељењу (одељење истог разреда може да има до 28 ученика, а изузетно до 31 ученика уз сагласност Министарства просвете) примењивати сукцесивно почев од школске 2024/2025. године приликом формирања одељења првог разреда.

Одредбама чл. 8. и 9. Измена и допуна Закона брисано је:

- одредбе члана 104а Закона које се односе на успех и оцењивање ученика петог разреда, који су у школској 2018/2019. години започели изучавање изборног програма други страни језик и

- одредба члана 105. став 1. Закона која се односила на формирање Комисије за верску наставу у школи, имајући у виду да је члан 33. Закона којим је оно предвиђено, брисан још претходним изменама и допунама закона.

Интересантно је напоменути да су Измене и допуне Закона ступиле на снагу наредног дана од објављивања.

Као разлог за наведено, предлагач је навео, да се упис ученика обавља закључно са 31. августом, те је потребно доношење наведених Измена и допуна Закона и његово ступање на снагу пре уобичајеног рока. Међутим, Измене и допуне Закона, донете су после почетка нове школске године (1. септембра), а како завршна одредба није мењана, Измене и допуне Закона ступиле су на снагу 28.10.2023. године.

07.11.2023. год.

аутор: Биљана Антић, дипл. правник